

PRÆDIKEN SØNDAG DEN 19. AUGUST 2018 – 12.
SETRIN

AASTRUP KL. 9 – VESTER AABY KL. 10.15

Tekster: Jon. 2; Jak. 3,1-12; Matth. 12,31-42

Salmer: 4,417,291,414,523

Gud ske lov for al hans nåde,
Som mig giver sådan magt,
At jeg skal i ingen våde
Gå bedrøvet og forsagt.

”Gå ikke over sproget – der kommer ord!” – Sådan lyder en lidt fjollet omskrivning af DSB-advarslen om, at man ikke skal gå over sporet, når der kommer tog.

I dag på den 12. søndag efter trinitatis er der måske i virkeligheden mest brug for den sidste version – den med toget. For der er et gennemgående – dog ikke tog men træk – i dagens tekst, som ikke er til at komme videre fra, når man først har hørt det.

At der er noget, der **ikke** skal tilgives.

Nemlig bispottelsen af Ånden.

Resten af evangelieteksten handler stort set om alt det, der **skal** tilgives, men som handlede det om en hul tand, der søges af den tunge, der minsandten også bliver forbandet i dag i epistelteksten fra Jakobsbrevet, så søger tankerne hen til lige præcis det, der åbenbart ikke kan lade sig gøre.

Formoder vi da.

For måske lyder ordene i vores tid i virkeligheden ikke så dramatiske, som de gjorde, da de gamle for godt og vel 130 år siden bestemte, at netop denne tekst fra Matthæusevangeliet skulle være evangelietekst til i dag.

Vi har siden af vores hverdag lært, at tilgivelse har begrænsning.

At man ikke skal finde sig i alt.

Og måske skal man netop ikke finde sig i, at alt bliver til ord. Ord, der kører lige igennem uden at standse, og som derfor er farlige at gå ud foran.

Når man er sårbar.

For ord er ikke altid ”bare ord” som vi siger.

Ord skaber, hvad de nævner, og selvom der på vores computertastatur findes en knap, der kan fjerne ord fra skærmen, så findes denne knap ikke ude i det, vi af mangel på et bedre ord kalder for ”virkeligheden.”

Her går ord altid forlæns.

Somme tider kan de slettes og skjules med flere ord.

Somme tider kan de ikke.

Det handler det om i dag.

Vi bliver på en særegen måde smidt lige ud foran de barske ord fra Jesus til sine tilhørere. Baggrunden for den - ikke mindst blandt præster, der skal prædike over teksten – frygtede tekst er, at Jesus har helbredt en mand, der både var døv og stum. Manden har altså fået mulighed for igen at hoppe på ordtoget. Så langt så godt.

Men af en eller anden grund kan mennesker have det svært med at være i stue med det, der bare er godt.

Derfor anfægter tilhørerne den gode gerning.

De spørger til, hvor Jesus får kræfterne fra, og bliver enige med sig selv og hinanden om, at det må være fra den onde selv.

Lord Voldemorts fjerne forfader Beelzebul.

Dette afviser Jesus med ordene om, at i så fald bekæmper det onde sig selv.

Og så er vi fremme ved dagens udbrud om bespottelsen af Ånden.

Det handler blandt meget andet om begrebet dæmoner.

Det var på den tid, hvor disse ting udspiller sig ganske almindeligt at betragte for eksempel døvhed og stumhed som en besættelse. Noget, der havde taget bolig i et menneske, så det blev forhindret i at være menneske. Helt menneske.

Sådan tænker vi almindeligvis ikke mere. Vi går

naturvidenskabeligt til værks og leder efter årsagen i kroppen.

Det var et skifte, der var i fuld gang på den tid i slutningen af 1800-tallet, hvor denne tekst som sagt blev valgt ud som prædikentekst. Det er ikke så aktuelt i dag.

Eller er det?

Giver det i dag mening for os at skelne mellem et menneske, måske et menneske, vi har kendt og elsket, og så den sygdom, det kunne være demens eller noget andet, der forandrer dette menneske for øjnene af os. Fjerner dette menneske fra os. I levende live. Giver det mening at tænke, at det menneske, vi kender er eet eller andet sted inde bag ved. Men at der er kommet noget i mellem, som mennesker ikke har magt over. Vi oplever smerteligt, at denne besættelse ikke kan uddrives eller fjernes ved vore svage kræfter.

Vores danske nationalfilosof Søren Kierkegaard beskriver i en af sine bøger det, han kalder for det ”dæmoniske”

Han kalder det også ”angsten for det gode” Det kræver lidt af en forklaring i modsætning til ”angsten for det onde” som jo nok giver sig selv mere eller mindre”

Angsten for det gode er for Kierkegaard en krampagtig fastholden af tingenes tilstand.

Uden evne eller vilje til at give plads for en forandring.

Det kunne for eksempel være et menneske, der var blevet kørt over af for mange forkerte ord.

Et menneske, der derfor var løbet tør for tilgivelse.

Måske efter at have accepteret tingenes tilstand i mange år.

I dag vil vi set fra et moderne synspunkt sige, at nok må være nok.

Det er ikke det, Jesus siger i dag.

Han siger naturligvis heller ikke, at man skal finde sig i alt.

Men han fastholder altid tilgivelsens mulighed.

For **ikke** at gøre dette er at bespotte Ånden.

Hverken mere eller mindre.

Der er en næsten djævelsk nøgle i de svære udsagn, der her er på spil.

For på den ene side bliver vi bange – eller med Kierkegaards betegnelse angste – når vi sætter foden ned og siger stop.

På den anden side lukker vi os selv ude fra tilgivelsens mulighed, hvis vi ikke selv magter at tilgive.

Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere, som det hedder i Fadervor. En sætning, som mange mennesker har det svært med.

Fordi vi føler, at vi da umuligt kan fastholde os selv, hvis hele livet alene handler om igen og igen at vende den anden kind til. Men er det det samme som at benægte selve tilgivelsens **mulighed**?

Det er det **ikke**.

Det er i stedet for at erkende, at man ikke **selv** har kræfterne til at fastholde tilgivelsens mulighed.

Som vi ikke selv har kræfterne til at uddrive det, der fjerner mennesker fra os.

Og den, der **erkender** det, kan aldrig komme til at bespotte Ånden.

For al synd og bespottelse skal tilgives mennesker.

Blot ikke ved **egne** kræfter.

Men ved hans kræfter, som uddrev dæmonerne ved Guds hjælp.

Menneskers ord skaber nærhed og skaber afstand.

Jakobsbrevets ord om tungen der sætter i brand er ikke blevet uaktuelle på 2000 år. Vores verden flyder over med ord og moderne sociale medier har gjort det kun alt for let at lave ord flyde, der ikke kan flyde baglæns igen, uanset redigeringsknapperne i øverste højre hjørne.

Det kan få mange barrierer til at gå ned.

Det kan låse mennesker fast.

Det kan få os til at opgive tilgivelsens mulighed ved egne kræfter.

Og så er vi ifølge dagens evangelium allerede godt på vej.

For så længe man benægter tilgivelsens mulighed, benægter man samtidig kærlighedens mulighed. For kærligheden vil altid fortsættelsen,

Men benægter man kærlighedens mulighed, kan man ikke eksistere som menneske.

Måske magter man ikke selv kærligheden. Måske magter man ikke selv tilgivelsen.

Men man kan ikke benægte, at den findes.

Og bestå som menneske.

I dag siger Jesus, at tilgivelsens mulighed og kærlighedens mulighed altid er Guds - ikke vores.

Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere.

Kun sådan kan mennesker frigøres fra det dæmoniske.

Kun sådan kan al synd og bespottelse tilgives mennesker.

Ved Guds nåde.

AMEN